KURJER WARSZAWSKI.

Dnia 27go Stycznia 1866 r. | № 21. | Lat 45. | Dnia 15 (27) Stycznia 1866 r.

Sobota. | Rano ciepła st. 4, w poł. c. st. 6 Wys. wody st. 2 c. 9, (przybywa). | Przybyło dnia god: 1 m. 7. | Jutro, ŚŚ. Walerego B. i Karola W. Ces. Pojutrze, Śgo Franciszka Salezego B. W.

— Jutro, pierwszemi Nieszporami, rozpoczyna się w Kościele PP. *Wizytek*, Uroczystość Odpustowa Śgo Franciszka *Salezego*.

Do Namiestnika Naszego w Królestwie Polskiem.

Na przedstawienie wasze, Pełniącego obowiązki Dyrektora Wydziału Przemysłu i Kunsztów w Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, Radcę Kolegjalnego *Nenarokomowa*, z powodu przejścia tegoż do służby w Cesarstwie, Najmiłościwiej uwalniamy od powyższych obowiązków w Królestwie Polskiem.

(podpisano) „ALEXANDER“,
przez Cesarza i Króla,
Minister Sekretarz Stanu, (podpisano) *W. Platonow*.
Dan w Petersburgu, d. 5 (17) Stycznia 1866 r.
(Dz. War.)

Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano:

„Tak ma bydź“
przez Cesarza i Króla Minister Sekretarz Stanu
(podpisano) *W. Platonow*.

USTAWA
Gimnazjów i Progimnazjów męzkich w Królestwie dla ludności Polskiej.

Rozdział pierwszy.
Przepisy ogólne.

Artykuł 1. Gimnazja i Progimnazja mają na celu zapewnić uczącej się w nich młodzieży, wykształcenie ogólne. Gimnazja przygotowują zarazem do wyższych zakładów naukowych Cesarstwa i Królestwa.

Art: 2. Z powodu różności przedmiotów wpływających na wykształcenie ogólne i ze względu na cel nauki gimnazjalnej, Gimnazja i Progimnazja dzielą się na klassyczne i realne.

Art: 3. Gimnazjum mieć będzie siedm klas, z kursem jednorocznym dla każdej klassy.

Uwaga. W miarę możności, cztery niższe klassy gimnazjalne, mieścić się będą oddzielnie od trzech klas wyższych.

Art: 4. Gimnazja urządzane być winny w miastach, gdzie z uwagi na liczbę ludności i jej potrzeby, uznane one będą za niezbędne. Gimnazja obecnie istniejące pozostać mają w tych samych miejscach, w których się teraz znajdują, jeśli w tem nieokażą się szczególne niedogodności.

Uwaga. Liceum Lubelskie zamienia się na Gimnazjum klassyczne na zasadzie niniejszej Ustawy.

Art: 5. Oprócz Gimnazjum w miejscach tych, w których zajdzie potrzeba, mogą być urządzane klassyczne lub realne Progimnazja, składające się z 4ch klas, odpowiadających czterem klassom niższym klassycznych i realnych Gimnazjów. Isniejące obecnie ogólne szkoły Powiatowe, mają być zamienione na Progimnazja klassyczne lub realne.

Art: 6. Gimnazja i Progimnazja otwierane być mają, z decyzji Rady Administracyjnej, na przedstawienie Komisji Rządowej Oświecenia Publicznego i zostawać będą w bezpośredniem zawiadywaniu Naczelników tych Dyrekcji naukowych, w obrębie których one się znajdują.

Art: 7. Przy urządzaniu Gimnazjów i Progimnazjów z kursem nauk klassycznym lub realnym, również przy reorganizacji ogólnych szkół powiatowych na Progimnazja klassyczne lub realne, Komisja Rządowa Oświecenia Publicznego mieć będzie na względzie, miejscowe potrzeby i środki naukowe.

Art: 8. Gimnazja i Progimnazja utrzymywane być mają kosztem rządu; lecz dozwala się otwieranie jednych i drugich na koszt składek ogólnych lub ofiar prywatnych.

Art: 9. Gimnazja i Progimnazja utrzymywane kosztem składek ogólnych albo ofiar prywatnych, zarządzane będą na tych samych zasadach jak Rządowe Zakłady naukowe, przez osoby, które Rząd zamianuje.

Rozdział drugi.
Osoby należące do składu Gimnazjum lub Progimnazjum.

Art: 10. Przy Gimnazjum znajdować się mają następujące osoby: 1) Inspektor; 2) Pomocnik Inspektora; 3) Nauczyciele; 4) Lekarz i 5) Sekretarz. Przy Progimnazjum będą takież osoby, z wyjątkiem Pomocnika Inspektora.

I. Inspektor i jego Pomocnik.

Art: 11. Inspektor Gimnazjum i Progimnazjum wybierany być winien z osób, które pobierały nauki w Uniwersytecie, lub w innym wyższym Zakładzie Naukowym i zwróciły na siebie uwagę przez swe pedagogiczne doświadczenie; zatwierdzany zaś w obowiązkach, na przedstawienie Komisji Rządowej Oświecenia Publicznego, przez Radę Administracyjną Królestwa.

Art: 12. Inspektorowi Gimnazjum, jak również i Progimnazjum, podlegać mają wszystkie osoby przy tych Zakładach w służbie zostające.

Art: 13. Główny obowiązek Inspektora polega na czuwaniu tak nad biegiem wykładu nauk i wychowania, jako też nad porządkiem zewnętrznym i dobrym bytem materjalnym powierzonego mu Zakładu, a w ogólności nad ścisłem wykonywaniem wszystkich postanowień, dotyczących Gimnazjum lub Progimnazjum.

Art: 14. Inspektorowi Gimnazjum i Progimnazjum służy prawo:

1. Prezydować w Radzie Pedagogicznej.
2. Wybierać z pomiędzy osób zdolnych i godnych zaufania, Nauczycieli i inne osoby należące do skła-

du Gimnazjów i Progimnazjów, oraz przedstawiać je Naczelnikowi Dyrekcji Naukowej, dla wyjednania w Komisji Rządowej Oświecenia Publicznego zatwierdzenia takowych w obowiązkach, oprócz Sekretarza, którego zatwierdza w obowiązkach sam Naczelnik Dyrekcji Naukowej.

3. Atestować przed Naczelnikiem Dyrekcji Naukowej wszystkie osoby w służbie pod jego zawiadywaniem zostające i przedstawiać osoby te do nagród.

4. Przedstawiać podwładne mu osoby Naczelnikowi Dyrekcji Naukowej do uwolnienia od obowiązków, z powodu wysłużenia przez nie lat przepisanych na pensję, lub dla nieudolności.

5. Przedstawić Naczelnikowi Dyrekcji Naukowej, osoby służące przy Zakładzie, do urlopów na zasadzie obowiązujących w tym przedmiocie przepisów w Królestwie.

6. Znosić się z miejscowemi Władzami we wszystkich interesach nie wymagających decyzji Naczelnika Dyrekcji Naukowej—i

7. Przyjmować i uwalniać tak kopistę, jako też służbę niższą i wyznaczać im płacę z ogólnego funduszu na ten cel w Etacie zamieszczonego.

Art. 15. Inspektor na przedstawienie Naczelnika Dyrekcji Naukowej i zatwierdzenia Komisji Rządowej Oświecenia Publicznego, może wykładać jeden z przedmiotów naukowych za oddzielnem za to, według Etatu wynagrodzeniem.

Art. 16. Inspektor jako prezydujący w Radzie Pedagogicznej, wyznacza termina zwyczajnych jej posiedzeń; zwołuje Radę w wypadkach nadzwyczajnych podług swego uznania; oddaje pod rozwagę wnioski swoje, części naukowej i wychowawczej dotyczące; przestrzega kolejnego roztrząsania kwestji, wnoszonych przez innych członków; kieruje dyskusją i pilnuje regularności i porządku posiedzeń i ogłasza uchwały Rady.

Art. 17. Pomocnika Inspektora Gimnazjum wybiera Inspektór z grona odznaczających się doświadczeniem pedagogicznem Nauczycieli umiejętności i języków, zatwierdza go zaś w tych obowiązkach Komisja Rządowa Oświecenia Publicznego na przedstawienie Naczelnika Dyrekcji Naukowej.

Art. 18. Pomocnik Inspektora w razie choroby tegoż lub nieobecności, wstępuje we wszystkie jego prawa i obowiązki. W Progimnazjum w podobnych wypadkach Naczelnik Dyrekcji Naukowej porucza zarząd zakładu jednemu z Nauczycieli.

Art. 19. Pomocnik Inspektora Gimnazjum będąc w niem zarazem Nauczycielem, obok płacy przywiązanej do posady Nauczyciela pobiera dodatkową podług Etatu płacę.

II. Nauczyciele.

Art. 20 Przedmioty naukowe w Gimnazjach i Progimnazjach rozdzielają się pomiędzy Nauczycieli etatowych. Nauczycielami takiemi są: Nauczyciel religji, umiejętności i języków, Nauczyciel kaligrafji i rysunków i Nauczyciel śpiewu.

Art. 21. Nauczycieli Religji Rzymsko-Katolickiego wyznania w Gimnazjach i Progimnazjach, mianuje Dyrektor Główny Komisji Rządowej Oświecenia Publicznego, za porozumieniem się z Dyrektorem Głównym Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, z pomiędzy osób Duchowieństwa Świeckiego tegoż wyznania.

Art. 22. Wykład nauki Religji uczniom Prawosławnego wyznania i innych, poruczanym być ma przez Dyrektora Głównego Oświecenia Publicznego, Nauczycielom Religji odpowiednich wyznań, za poprzedniem porozumieniem się z właściwą Władzą.

Art. 23. Nauczycielami umiejętności i języków w gimnazjach, Komisja Rządowa Oświecenia Publicznego mianuje osoby, posiadające atestaty o należytem ukończeniu pełnego kursu nauk w Uniwersytecie, lub w innym wyższym zakładzie Naukowym.

Uwaga. Języki Niemiecki i Francuzki mogą być wykładane przez osoby, które i nie ukończyły kursu nauk w wyższym Zakładzie Naukowym, lecz wytrzymały w Uniwersytecie osobny specjalny egzamen, na stopień Nauczyciela tych języków w Gimnazjum.

Art. 24. Na Nauczycieli kaligrafji, rysunków i śpiewu, Naczelnik Dyrekcji Naukowej na przedstawienie Inspektora Gimnazjum lub Progimnazjum, przyjmować będzie osoby, które udowodnią znajomość tych sztuk i najlepszej metody ich wykładu.

Art. 25. Nauczyciel gimnastyki, wybierany być ma przez Inspektora Gimnazjum lub Progimnazjum i pobierać będzie płacę za swoje zajęcie, z funduszu w Etacie na to oznaczonego.

Art. 26. Dozwala się Nauczycielom utrzymywać u siebie pensjonarzy, pod warunkiem zachowania przepisow, przez Komisję Rządową Oświecenia Pubicznego w tym przedmiocie wydanych. Z prawa tego nie mogą korzystać Inspektorowie Gimnazjów i Progimazjów, ani Pomocnicy Inspektorów Gimnazjów.

Art: 27. Inspektor Gimnazjum i Progimnazjum, może za zezwoleniem Naczelnika Dyrecji Naukowej, rozdzielać klassami pomiędzy wybranych przez niego Nauczycieli tych zakładów, bliższy nadzór nad postępem w naukach i sprawowaniem się uczniów.

Art: 28. Oprócz bliższego nadzoru nad uczniami w zakładzie, obowiązkiem jest Nauczycieli, na żądanie Inspektora Gimnazjum lub Progimnazjum, nieść mu pomoc w czuwaniu nad moralnością i sprawowaniem się uczniów i po za obrębem zakładu, jak również w utrzymywaniu należytej między niemi karności.

Inne osoby należące do składu Gimnazjum i Progimnazjum.

Art: 29. Przy Gimnazjum i Progimnazjum, znajdować się ma Lekarz, którego zatwierdza w obowiązkach, Komisja Rządowa Oświecenia Publicznego, na przedstawienie Naczelnika Dyrekcji Naukowej.

Uwaga. Przy Progimnazjach po miastach, w których też są Gimnazja męzkie, nie ma być lekarz oddzielny, lecz obowiązki te spełniać będzie bezpłatnie Lekarz Gimnazjum.

Art: 30. Oprócz leczenia uczniów, i ciągłej troskliwości o ich zdrowie, obowiązkiem lekarza jest jeszcze pilnować:

a) Ażeby do Gimnazjum i Progimnazjum nie wstępowali uczniowie, podlegli wadom fizycznym lub chorobom, stojącym na przeszkodzie, w przyjęciu tychże do zakładów publicznych.

b) Żeby w lokalu zakładu naukowego, i w rozkła-

dzie czasu na zajęcie się uczniów, zachowane były o ile można, warunki hygieniczne,— i

c) Żeby ćwiczenia uczniów gimnastyczne, zastosowane były do potrzeby regularnego rozwijania się, i wzmocnienia sił fizycznych młodzieży.

Lekarz obowiązany jest, postrzeżenia swoje w tych przedmiotach, kommunikować Zwierzchności zakładu naukowego, i przedstawiać takowe Radzie pedagogicznej, w celu rozpoznania i wprowadzenia ich do protokółu jej posiedzeń.

Oprócz tego obowiązkiem jest lekarza, leczyć również bezpłatnie wszystkie osoby, w służbie przy zakładzie zostające.

Uwaga. Lekarz Gimnazjum lub Progimnazjum męzkiego, ma być zarazem lekarzem Gimnazjum i Progimnazjum żeńskiego w temże mieście istniejących, płacę wszakże pobierać będzie przywiązaną tylko do obowiązku lekarza Gimnazjum lub Progimnazjum męzkiego.

Art: 31. Załatwianie czynności kancelaryjnych w Gimnazjum i Progimnazjum, należy do Sekretarza, któremu do pomocy w Gimnazjum, ma być dodany kopista najemny.

Rozdział trzeci.

Część naukowa.

Art: 32. Kurs nauk w Gimnazjum klassycznych dla ludności Polskiej, stanowią następujące przedmioty:

1. Nauka Religji.
2. Polski język i literatura.
3. Ruski język i literatura.

4 i 5. Języki łaciński i grecki.

6. Matematyka.
7. Fizyka i Kosmografja.
8. Historja powszechna.
9. Historja Rossji i Polski.
10. Jeografja powszechna.
11. Jeografja Cesarstwa Rossyjskiego i Królestwa Polskiego.
12. Historja naturalna, (treściwy wykład trzech królestw natury).
13. Jeden z nowożytnych języków: Niemiecki albo Francuzki, którego wybór dla każdego Gimnazjum lub Progimnazjum pozostawia się Kommissji Rządowej Oświecenia Publicznego, i zatwierdzeniu Rady Administracyjnej Królestwa.
14. Kaligrafja i Rysunki.

Art: 33. W Gimnazjach realnych kurs nauk w 3ch klasach niższych pod względem wykładu przedmiotów i ich obszerności ma być jednakowy z kursem w odpowiednich klasach Gimnazjów klasycznych. W czterech zaś wyższych klasach Gimnazjów realnych wykładane być mają następujące przedmioty: *a) w takim samym zakresie jak w Gimnazjach klasycznych:* 1) Nauka Religji; 2) Język polski i literatura; 3) Język ruski i literatura; 4) Język niemiecki lub francuzki i 5) Historja Rossji i Polski; *b) w zakresie większym w porównaniu z Gimnazjami klasycznemi*; 6) matematyka; 7) fizyka i kosmografja; 8) historja naturalna z dołączeniem do niej chemji; 9) jeografja Cesarstwa Rossyjskiego i Królestwa Polskiego; *c) w zakresie mniejszym w porównaniu z Gimnazjami klasycznemi:* 10) język łaciński i 11) historja powszechna. Język grecki nie ma być wykładany w Gimnazjach realnych, a w wyższych klasach tychże Gimnazjów wprowadzone być winny rysunki techniczne.

Uwaga 1. Historja i Jeografja Rosji i Polski w Gimnazjach i Progimnazjach klasycznych i realnych, wykładane być mają w języku ruskim.

Uwaga 2. Do rzędu przedmiotów naukowych w Gimnazjach i Progimnazjach, należy śpiew i gimnastyka dla życzących uczyć się tych przedmiotów.

Uwaga 3. Uczniowie Gimnazjów i Progimnazjów, na żądania Rodziców, mogą też uczyć się tego z nowożytnych języków: Niemieckiego lub Francuzkiego, który nie będzie uznany przez Radę Administracyjną Królestwa jako obowiązujący, a to za oddzielną opłatą ustanowić się mającą przez Radę Pedagogiczną, z zatwierdzenia Naczelnika Dyrekcji Naukowej.

Art: 34. W Gimnazjach klasycznych i realnych, Uczniom najwyższej klasy, przed ich ostatecznem wyjściem, mają być w krótkim wykładzie przez Inspektora lub Nauczyciela Historji Rosyjskiej i Polskiej, udzielone według przewodnika lub podręcznika umyślnie na ten cel z rozporządzenia Komisji Rządowej Oświecenia Publicznego ułożonego wiadomość o zasadniczych prawach Cesarstwa i o znaczeniu różnych Władz Rządowych Cesarstwa i Królestwa.

Art: 35. Kurs nauk w klasycznych i realnych Progimnazjach, odpowiada zupełnie kursowi nauk w czterech klasach niższych takichże Gimnazjów.

Art: 36. Obszerność wykładu przedmiotów stanowiących kurs nauk, tak w Gimnazjach, jak i Progimnazjach, wskazaną zostanie osobną Instrukcją, wydać się mającą przez Komisję Rządową Oświecenia Publicznego.

Art: 37. Liczba lekcji w każdym przedmiocie i rozkład ich na klasy, oznaczone są w oddzielnych wykazach do niniejszego artykułu dołączonych, które nie ulegając zmianie co do ogólnej liczby lekcji w każdym przedmiocie, mogą wszakże według bliższego uznania Komisji Rządowej Oświecenia Publicznego, zmienione być pod względem rozkładu liczby lekcji w każdym przedmiocie na klasy.

Art. 38. W każdej klasie Gimnazjalnej lub Progimnazjalnej, nie ma być o ile można, więcej nad czterdziestu uczniów. W razach atoli gdyby, z powodu przejścia z klasy niższej, okazało się w którejkolwiek klasie, więcej niż czterdziestu, uczniów, albo gdyby przy pełnym komplecie klassy zgłosili się życzący postąpić do tej klasy. — Naczelnik Dyrekcji Naukowej może uczynić do Komisji Rządowej Oświecenia Publicznego przedstawienie, o podział klasy na paralelne oddziały i o wyjednanie w konieczności u Rady Administracyjnej potrzebnych na to środków.

Art. 39. Czas każdodziennego rozpoczęcia lekcji w Gimnazjach i Progimnazjach, oznaczony zostanie osobną Instrukcją, wydać się mającą przez Komisję Rządową Oświecenia Publicznego.

Art. 40. Wykład nauk trwać ma przez ciąg całego, roku, wyjąwszy dnie niedzielne i uroczyste, oraz wakacje letnie i zimowe, z których na pierwsze przeznacza się sześć tygodni, a na drugie dwa tygodnie. Oprócz tego wykład nauk zawiesza się przez czas świąt Wielkanocnych od Kwietniej do Przewodniej niedzieli.

Art. 41. Rok szkolny rozpoczynać się ma dnia 3go (15) Sierpnia, a kończyć się z d. 18 (30) Czerwca.

Art. 42. Po upływie roku szkolnego, w każdem Gimnazjum Progimnazjum odbywać się ma akt uroczysty, na którym odczytanem będzie publicznie sprawozdanie za rok ubiegły, o stanie i działalności zakładu naukowego: ogłoszone zostaną nazwiska uczniów, otrzymujących promocję do klas wyższych; rozdawane będą nagrody uczniom, którzy odznaczyli się postępem w naukach i sprawowaniem, oraz patenta tym, którzy z pożytkiem ukończyli cały kurs nauk w Gimnazjum lub w Progimnazjum. Na akcie Członkowie Rady Pedagogicznej mogą mieć mowy, po uprzedniem przejrzeniu takowych w Radzie i przyjęciu przez Naczelnika Dyrekcii Naukowej.

Art. 43. Kazde Gimnazjum powinno posiadać: 1) bibljotekę składającą się: *a)* z dzieł mogących posłużyć Nauczycielom do rozszerzenia swych wiadomości i *b)* z książek przeznaczonych do użytku uczącej się młodzieży; 2) gabinet fizyczny; 3) przedmioty pomocnicze niezbędne przy wykładzie historji naturalnej; 4) dostateczną ilość map jeograficznych i globusów, planów, rysunków i modeli do rysunku; 5) przyrządy do gimnastyki i 6) nóty muzyczne. Przy Gimnazjum realnem oprócz tego znajdować się winno laboratorjum chemiczne. Progimnazja powinny być zaopatrzone w takie same pomoce naukowe, z wyłączeniem gabinetu fizycznego i laboratorjum chemicznego.

Art. 44. Bibljoteka ma być powierzoną Bibljotekarzowi, którego wybiera Rada Pedagogiczna na lat dwa, z grona Nauczycieli. Inne zaś pomoce naukowe, podług przedmiotu, do którego należą, pozostają w zawiadywaniu wykładających te przedmioty. W utrzymywaniu książek i wydawaniu ich do czytania, służyć będą za prawidło przepisy, które ułoży Rada Pedagogiczna i zatwierdzi Naczelnik Dyrekcji Naukowej. Za zawiadywanie bibljoteką, ustanawia się oddzielna płaca w etacie oznaczona.

Rozdział Czwarty.
Uczniowie.

Art. 45. Do Gimnazjów i Progimnazjów przyjmowane będą dzieci wszystkich stanów.

Art. 46. Wstępujący do Gimazjum lub Progimnazjum winni przedstawić Inspektorowi Zakładu, świadectwo co do wieku i pochodzenia. Poświadczenie zaś lekarskie, że ciż wstępujący mają szczepioną ospę i nie podlegają wadom fizycznym lub chorobom stanowiącym przeszkodę w przyjęciu ich do zakładu publicznego udziela lekarz Gimnazjum lub Progimnazjum.

Art. 47. Do pierwszej klasy Gimnazjum i Progimnazjum przyjmują się dzieci, umiejące czytać i pisać po polsku i po rusku, oraz znające modlitwy główniejsze; a z arytmetyki: dodawanie, odejmowanie i tabliczkę mnożenia. Przytem ma być na względzie aby do klasy 1ej nie były przyjmowane dzieci młodsze jak 10ciu lat. Do wszystkich klas następnych w Gimnazjach i Progimnazjach przyjmowaną będzie młodzież usposobienia i wieku odpowiedniego właściwei klasie.

Art. 48. Świadectwo z ukończonego z pożytkiem kursu nauk w Progimnazjum klasycznem lub realnem daje prawo wejścia do klasy V odpowiedniego klasycznego lub realnego Gimnazjum bez egzaminu, jeśli od czasu ukończenia kursu do wejścia do Gimnazjum upłynęło nie więcej nad sześć miesięcy. W razie przeciwnym życzący dalej kształcić się w Gimnazjum podlega egzaminowi. Przyjmowanie uczniów czterech wyższych klas Gimnazjów klasycznych do odpowiednich klas Gimnazjów realnych i odwrotnie dozwala się każdy raz nie inaczej, jak na zasadzie oddzielnego egzaminu.

Art. 49. Ogólny zapis uczniów odbywa się każdego roku przed rozpoczęciem kursu nauk, jednakże Rada Pedagogiczna z powodów na szczególną uwagę zasługujących, może dozwalać przyjęcia i w ciągu rocznego kursu nauk, gdy z uprzedniego egzaminu kandydata przkona się, że tenże przy swych znajomościach i rozwinięciu, może słuchać kursu w tej klasie, do której przyjętym być pragnie.

Art. 50. Uczniowie Gimnazjów i Progimnazjów nosić mają ubranie formy przepisanej dla uczniów tych zakładów w Królestwie Polskiem. (D. W.)

— *Komisja Likwidacyjna w Królestwie Polskiem*, podaje do powszechnej wiadomości, iż wynagrodzenia likwidacyjne: w ilości rs. 5,826 kop: 55, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 12 (24)Stycznia r. b., Wacławowi i Eustachemu Swierzawskim, właścicielom dóbr Ratyczew, położonych w Gubernji Lubelskiej, Powiecie Hrubieszowskim, Gminie Żerniki, wysłane zostało do Kassy Powiatu Lubelskiego, celem wypłaty komu należy;— w ilości rs. 361 kop: 44, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 12 (24) Stycznia r. b., Romanowi Rostworowskiemu, właścicielowi dóbr Dobrochy, położonych w Gubernji Augustowskiej, Pcie Łomżyńskim, Gminie Rutkowskiej, wysłane zostało do Kassy Powiatu Łomżyńskiego, celem wypłaty komu należy;—w ilości rs. 4,294 kop: 40, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 12 (24) Stycznia r. b., Ludwikowi i Róży Fiszer, właścicielom dóbr Wysokie-Mazowieckie, położonych w Gubernji Augustowskiej, Powiecie Łomżyńskim, Gminie Tybory-Kamianka, wysłane zostało do Kassy Powiatu Łomżyńskiego, celem wypłaty komu należy;— w ilości rs. 13,010 kop: 34, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 12 (24) Stycznia r. b., Wiktorji Augustowskiej, właścicielce dóbr Witkowszczyzna, położonych w Gubernji Augustowskiej, Powiecie Augustowskim, Gminach Hotynka i Kuryanka, wysłane zostało do Kassy Gubernialnej Augustowskiej w Suwałkach, celem wypłaty komu należy. (Dz: W.)

— *Komisja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych* na posiedzeniu swem w dniu 5 (17) Stycznia r. 1866, udzieliła Stanisławowi Świtlickiemu, Lekarzowi wykwalifikowanemu przez Wydział Lekarski Szkoły Głównej Warszawskiej, pozwolenie do praktyki lekarskiej w Królestwie Polskiem. D. War.)

— *Urząd Konsumcyjny Miasta Warszawy.*—Dostrzegać się daje w szynkach tutejszych, piwo zwyczajne marcowe, jakkolwiek jasnego koloru, nie mające jednak klaru, a zatem nie takiej dobroci, do jakiej piwo w tym gatunku Postanowieniem Rady Administracyjnej Królestwa, z dnia 12 (24) Października z. r. Ner 17,239, przez pisma publiczne obwieszczone, doprowadzić zamierzyło. Cyrkulacja nieklarownego piwa, przekonywa, że szynkarze trunek ten albo przed należytem wystaniem się sprzedają, albo też podrabiają Artykuł 5ty powołanego dopiero Postanowienia, przepisuje kary na szynkarzy za sprzedaż piwa nie maiącego takiej dobroci, w jakiej z browaru wydane zostało, za pierwszym razem rs. 25, za drugim rs. 50, za trzecim razem, oprócz tej ostatniej kary, oraz konfiskaty samego trunku w każdym z tych wypadków, utratę konsensu na prawo przedaży trunków. Do upowszechnienia spożywania tak zdrowego i zasilającego napoju, szynkarze dla własnego swego

interesu przyłożyć się powinni, a ten cel osiągną, jeżeli piwo w takim stanie w jakim z browaru wychodzi, nie w pierw, aż po zupełnem sklarowaniu się, z beczek do butelek ściągać będą. Ponowiwszy jednocześnie zarządzenie do swej służby, aby jak najskrupulatniej wglądała, by jedynie piwo czyste i należycie sklarowane, na sprzedaż wystawiono; Urząd Konsumcyjny uprzedza niniejszem wszystkich szynkarzy, że uchybiający temu, skutki kar wymienionych ściągną na siebie.—P. o. Naczelnika Urzędu, *Witkowski.*—Sekretarz Urzędu, *Leśniowski.* (Dz: War:).

— *Warszawskie Towarzystwo Dobroczynności* w upłynionym Mcu Grudniu r. b. utrzymywało w domach Instytutowych w średniem przecięciu dziennie: Starców i Kalek obojej, płci osób 338, których koszt żywienia wynosił rs. 729 k. 97½. Sierot obojej płci osób 170, a koszt żywienia tychże wynosił rs. 303 k. 72. Do 16-tu Sal Ochrony uczęszczało w przecięciu dziennie dzieci obojej płci 1,182, których koszt żywienia wynosił rs. 721 k. 31½. W 3ch Żłobkach było z przecięcia dziennie dzieci 65, których samo żywienie kosztowało rs. 31 kop: 23½. W 2ch Domach Przytułku ubogich dzieci znajdowało się dziennie dzieci 65, których żywienie kosztowało rs. 59 k. 17½. Na Obiadach 5-groszowemi zwanych, było dziennie osób 74, z tych na koszt JWgo Hrabiego Namiestnika Królestwa osób 49, sporządzenie zaś wszystkich obiadów kosztowało rs. 132 kop. 50. Po Zupę Rumfordzką przychodziło dziennie osób 166, na sporządzenie której, wydano rs. 111 kop. 18. Ubogim na mieście udzieliło Towarzystwo wsparcia następujące: Stałe od k. 90 do rs. 1 k. 50 osobom 49 w ogólnej summie rs. 51 kop. 60. Jednorazowe od rs. 1 do rs. 5, osobom 95, w ogólnej summie rs. 149 k. 50. Z funduszu Hr: Łubieńskiego, osobom 11 rs. 25 kop. 50. Z funduszu ś. p. Myszkowskiej, osobom 30 rs. 30. Z funduszu ś. p. Żebrowskiego, osobom dwom rs. 37 kop: 50. W drzewie opałowem osobom 400. W lekarstwach, okularach i paskach rupturowych osobom 242. W ogóle zatem żywiono i wsparto osób 2,889, a ogólny koszt samej żywności wynosił rs. 2,089 kop. 10. Z Kassy Pożyczkowej udzieliło Towarzystwo pożyczki rzemieślnikom i osobom z pracy rąk utrzymującym się 51, w kwocie rs. 2,338. Z takiejże Kassy w Parafji Sgo Andrzeja, osobom 3, w kwocie rs. 36. Nakoniec w mcu Grudniu z. r., przyjęto do Zakładu Starców i Kalek osób 5. W tymże mcu w Instytucie Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności, zmarli ubodzy: Cwierdziński Paweł lat 70, Jurkowski Kazimierz lat 68, Truskalski Ignacy lat 64, Stefańska Katarzyna lat 93, Sobolewska Helena lat 70, Ekert Helena lat 51, Sawicka Urszula lat 47.— Warszawa, dnia 19 Stycznia 1866 r.—Prezes Administracji Ogólnej, A. *Preyss.* Członek Sekretarz Towarzystwa K. *Dabrowski.* (Dz: W).

— *Rok 1865*, pod względem meteorologicznym należał do lat pogodnych, suchych, lecz chłodnych. W całym roku było dni zupełnie pogodnych 69, napółpogodnych 155, pochmurnych 141, deszczu 96, śniegu 29, gradu 3, mgły 56, błyskawic i grzmotów 15, błyskawic bez grzmotów 11, wiatrów mocnych i wichrów 27, wiatr panujący południowo-wschodni. Miesiące: Luty, Kwiecień, Maj, Lipiec i Wrzesień, były pogodne, przeciwnie, Styczeń, Czerwiec i Sierpień niepogodne. Średnia temperatura całego roku wynosi: ciepła 5,8 stopni Reaumura, o 0,3 stop: R. niższa jak w normalnym stanie (c. 6,1 stop: R.). Największe ciepło dochodziło 26,5 stop: R. dnia 25 Lipca, największe zimno 21,2 stop: R. dnia 5 Lutego. Miesiące: Styczeń, Kwiecień, Maj, Lipiec i Listopad, były cieplejsze, wszystkie inne były chłodniejsze jak w normalnym stanie. Uważając miesiące Grudzień (1864 r.), Styczeń i Luty (1865 r.) za miesiące zimowe, Marzec, Kwiecień i Maj za wiosenne, Czerwiec, Lipiec i Sierpień za letnie, a Wrzesień, Październik i Listopad za jesienne, wypada temperatura zimy: — 4,°8 R. wiosny c. 5,°9 R., lata c. 14,°0 R., jesieni c. 6,°5 R. Średnia wysokość roczna barometru sprowadzonego do temperatury 0, wynosi 27 cali 8,65 lin: par: o 0,51 lin: par: większa jak w normalnym stanie (27 cali 8,59 lin: par:). Najwyżej barometr dochodził do 28 cali 5,93 lin: par: dnia 7go Grudnia, najniżej 26 c. 11,23 lin: par: dnia 14 Stycznia. W miesiącu Grudniu barometr utrzymywał się najwyżej z całego roku. Średnia wilgotność powietrza jest 78,3 biorąc 100 za zupełne nasycenie atmosfery parą wodną, albo co do ciężaru 6,4 gramów na jednym metrze sześciennym, wilgotność ta jest o 1,9 setne mniejsza od normalnej. Ilość wody spadłej wynosi co do wysokości: z deszczu 19 cali 10,90 lin: par:, ze śniegu 3 cale 8,81 lin: par: , razem z deszczu i śniegu 23 cale 7,71 lin: par:, o 1 cal 3,56 lin: par: więcej od ilości wody, jaka zwykle w roku spada (22 cale 4,15 lin: par:). Najwięcej wody spadło w Czerwcu i w Sierpniu, najmniej w Lutym i w Grudniu. Ilość wody spadłej z deszczu jest przeszło 5 razy większą od ilości wody spadłej ze śniegu.

Zima była z początku i przy końcu mroźna i pogodna, w środku łagodna, niepogodna i dżdżysta, w ogóle napółpogodna i chłodna. Średnia temperatura tej pory wynosi: — 4,8 stopni R. o 2,1 stop: R. niższa jak w normalnym stanie. Styczeń był nader łagodny, przeciwnie Luty był bardzo mroźny. Deszcze często miały miejsce w Styczniu, śniegi zaś obficie spadły przy końcu zimy. Pod względem stanu Nieba, zima była z początku napółpogodna, w środku niepogodna, wilgotna i dżdżysta, przy końcu bardzo pogodna.

Wiosna była pogodna, sucha i ciepła. Średnia temperatura tej pory wynosi: c. 5,9 stop: R., o 0°3 R. wyższa jak w normalnym stanie. Początek wiosny był chłodny, środek zaś i koniec gorące. Deszcze padały rzadko i nieobficie, śniegi z początku wiosny często miały miejsce. Wiatr panujący południowo-wschodni.

Lato z początku i przy końcu niepogodne i dżdżyste, w środku pogodne i suche, w ogóle mniej pogodne jak zwykle, chłodne i w deszcze obfite. Średnia tej pory wynosi: c. 14,0 stop: R. o 0,7 stop: R. niższa jak w normalnym stanie. Początek i koniec lata były niezwykle chłodne, środek zaś gorący. Deszcze padały nader często i obficie, zwłaszcza w początku i przy końcu lata. Wiatr panujący był południowo-zachodni i ten sprowadzał częste deszcze.

Jesień była pogodna, z początku i przy końcu chłodna, w środku bardzo łagodna, w ogóle nieco cieplejsza jak w normalnym stanie. Średnia temperatura tej pory wynosi c. 6,5 stop: R. o 0,°3 R. wyższa jak w normalnym stanie. Deszcze i śniegi padały rzadko i nieobficie.

Ostatni mróz z z wiosny dochodzący — 1,°8 R. był dnia 1go Maja, a pierwszy w jesieni — 0,1 stop: R. dnia 4go Października. Ostatni śnieg z wiosny padał dnia 30 Kwietnia, a pierwszy w jesieni dnia 30 Listopada. W dniach 3 i 18 Kwietnia, 5 i 7 Maja, koło białe otaczało słońce. W dniach 4 Marca, 3 i 13 Kwietnia, 4 Maja, 24 Czerwca, 9 Lipca i 1 Listopada, koło białe otaczało xiężyc. Wisła stanęła dnia 12 Grudnia 1864 roku, dnia 3go Kwietnia 1865 roku lody pod Warszawą ruszyły. Średnia wysokość wody na rzece Wiśle

pod Warszawą stóp 3 cali 10,2 nowej miary polskiej, wysokość wody największa dochodziła dnia 8go Kwietnia stóp 14 cali 5, najmniejsza dnia 29 i 30 Lipca stóp 0, cali 11.

— *Droga Żelazna Warszawsko-Wiedeńska i Warszawsko-Bydgoska.*— Podaje niniejszem do wiadomości, że zboże expedjowane ze stacji Drogi Żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej i Warszawsko-Bydgoskiej, z przeznaczeniem do Gdańska, odtąd, na żądanie wysyłającego, będzie mogło być przesyłane luźno (nie w workach, jak dotąd było wymagane). O bliższych warunkach, na Stacjach wiadomość zasięgnąć można.

— Przyjechał do Warszawy: Jenerał-Major von *Menzenkampf*, z Czyżewa.

— Jutro, w Kościele po *Kapucyńskim*, o godz: 11ej z rana, za duszę ś. p. Karola *Kobylańskiego*, w smutną rocznicę imienin jego, nieodżałowanego i najgodniejszego Męża, Obywatela i Przyjaciela ludzkości, odbędzie się Wotywa przed Wielkim Ołtarzem i 6 Mszy ŚŚ. przy bocznych Ołtarzach; na które, wieczną boleścią przejęta Żona, Krewnych, Przyjaciół, Kolegów i Znajomych, zaprasza. Po ukończeniu Nabożeństwa, na cmentarzu Powązkowskim odbędzie się poświęcenie grobu. (1,239.)

— Pojutrze, o godz: 9ej z rana, w Kościele XX. *Karmelitów* na Lesznie, odbędzie się żałobne Nabożeństwo za spokój duszy ś. p. Franciszka-Salezego *Tafiłowskiego*, na które, Wdowa i Dzieci, Krewnych Przyjaciół, zapraszają. (1386)

— Pojutrze, w Kościele PP. SAKRAMENTEK o godzinie 10ej z rana, odbędzie sie żałobne Nabożeństwo za duszę ś. p. Józefa *Plichczyńskiego*, jako w ósmą rocznicę Jego śmierci, na które pozostała Wdowa i Siostry, Krewnych, Przyjaciół i Znajomych, zapraszają. (1.,430)

— Pojutrze, jako w pierwszą smutną rocznicę śmierci ś. p. Małgorzaty *Wróblewskiej*, o godz: 10ej z rana, w Kościele XX. *Reformatów*, odbędzie się żałobne Nabożeństwo; na które, Przyjaciół i Znajomych, zaprasza się. (1384)

— W dniu 30 b. m. to jest we Wtorek o god. 9ej z rana, odprawiać się będą w Kościele Śgo ALEXANDRA Msze żałobne, za spokój duszy ś p. Barbary z Chylińskich *Grodeckiej*, zmarłej w dniu 20tym Grudnia r. z. na które pozostali Synowie, Krewnych, Przyjaciół i Znajomych, zapraszają. (1,371.)

— Cecylia z Leidigów, 1go ślubu *Rückert*, 2go *Lange*, przeżywszy lat 53, opatrzona ŚŚ SAKRAMENTAMI, rozstała się z tym światem dnia 26go b. m. Pozostały Mąż wraz z Córką, zapraszają Krewnych i Przyjaciół, na exportację zwłok, w d. 29 b. m. o godzinie 2ej po południu, z Kaplicy Kościoła *XX. Reformatów*, na cmentarz Powązkowski, oraz na Nabożeństwo żałobne nazajutrz we Wtorek o godz: 10 z rana w tymże Kościele odbyć się mające. (1,431.)

— W mieście Kutnie, d. 26go b. m. zmarł, paraliżem tknięty, Jozef *Kilński*, syn Wawrzyńca i Wiktorji małżonków *Kilińskich*, pozostawiwszy żonę, dziecko, matkę, brata i siostrę w głębokim smutku. Miał lat 36.

— *Instytucja Jałmużnicza* istniejąca przy Kościele PP. *Sakramentek* Warszawskich, stosownie do swych przepisów ogłoszonych drukiem za zezwoleniem Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, z dnia 7 (19) Maja 1864 roku, niosąca pomoc tym co niegdyś żyli w dostatkach, a dziś koleją zmienności losu pozostają w stanie ubóstwa i wolą nędzę cierpieć niż dłoń wyciągać żebraczą, udzieliła wsparcie od Zielonych Świątek r. z., oraz w d. 5tym Stycznia r. b., jako terminie głównym zimowym, łącznie osobom 191, a w szczególności osób 2 otrzymało wsparcie po rs. 30, łącznie rs. 60; osób 2 po rs. 15 łącznie rs. 30; osoba 1 rs. 12; osób 8 po rs. 7 kop: 50, łącznie rs. 60; osoba 1 rs. 6; osób 24 po rs. 5, łącznie rs. 120; osób 16 po rs. 4, łącznie rs. 64; osób 51 po rs. 3, łącznie rs. 153; osób 57 po rs. 2, łącznie rs. 114; osób 29 po rs. 1 kop: 50, razem rs. 43 kop: 50. W ogóle osób 191, otrzymało wsparcie w summie rs. 662 kop: 50. Instytucja Jałmużnicza nie jest w możności udzielania większych wsparć, bo źródła jej dochodów są bardzo szczupłe. Dochody te stosownie do § 2go, przepisów wyżej wspomnionych, pochodzą z procentów od legatów, ze stałych rocznych składek od 89 osób, z jednorazowych ofiar, które niekiedy za pośrednictwem Redakcji pism tutejszych wpływają; dalej ze skarbonek u różnych osób i w Kassach Rządowych znajdujących się, nareszcie z kwest podczas większych uroczystości tylko w Kościele PP. *Sakramentek*, przez uproszone Damy czynionych. Z funduszów tych, Instytucja Jałmużnicza przedewszystkiem czyni wydatki na utrzymanie i wychowanie 2ch stypendystek, zupełnych sierot, które pomieszczone są obecnie na jednej z wyższych pensji w Warszawie, a to stosownie do § 25 wzmiankowanych przepisów, reszta dopiero funduszu, pozostała od kosztu utrzymania stypendystek, rozdziela się pomiędzy biednych wstydzących się żebrać. Cel Instytucji jest szlachetny i wielki, ale fundusze jej są tak małe, że zaledwie dwie sieroty pozostałe po osobach z lepszego niegdyś stanu, może Instytucja wychowywać; wsparcia zaś udzielane osobom wstydzącym się żebrać, nader są skromne.

— W dniu 12 (24) b. m., w Kaplicy Łazienkowskiej, pobłogosławiony został przez Wgo Xiędza *Sławina*, związek małżeński Wgo Kuźmy *Jermakowa* Professora, z Panną Julją *Władysławlew*, Córką ś. p. Professora Eljasza *Władysławlewa*.

— Przy panującej w wydawnictwie ciszy, każda nowa xiążka staje się pożądaną, zwłaszcza też jeżeli tak pod względem treści jako też zewnetrznej swojej formy wyróżnia się między innemi. Chcemy tu mówić o nowem dziele I. J. *Kraszewskiego*, „Kartki z podróży“ staraniem Xięgarni P. G. *Sennewalda* wydanem. Autor obok pełnych życia wrażeń z podróży, kreśli nam obrazy przebieganych miejscowości, przypomina dziejowe ich znaczenie lub opisuje z właściwym mu wdziękiem najpiękniejsze pomniki sztuki starożytnej i średniowiecznej. Wprawdzie w literaturze naszej posiadamy dzieła o Włoszech Pani Łucji z Xiążąt G. R. „Alpy i za Alpami“, oraz znakomitego Estetyka Józefa *Kremera* „Podróż do Włoch“, „Kartki z podróży“ atoli uzupełniają niejako powyższe dzieła odznaczając się tak lekkością i wdziękiem stylu jak głęboką nauką i znajomością przedmiotu.

Wydanie jest nader staranne, w wielkim formacie ćwiartkowym, na bardzo pięknym papierze, czystym i wykwintnym drukiem, ozdobione 65 drzeworytami najcelniejszych rysowników z wyboru samego I. J. *Kraszewskiego*. Wdzięczność należy się Panu Sennewaldowi, że literaturze naszej prawdziwie zasłużył się wydaniem tak szacownego dzieła.

— Wykład Publiczny Prof. Dra *Wisłockiego* w Środę d. 31 b. m. obejmie rzecz o „Powietrzu" jego składzie własnościach i działaniu. Początek o 6 god. wieczorem.

— Przypominamy że jutro w Auli Szkoły Głównej o god. 1 odbędzie się 3cia prelekcja Dra *Lewestama*.

— Najdalej w przyszłym tygodniu, opuści prassę drukarską dziełko Dra Mieczysława *Malcza*, pod tyt: *Cholera, jej istota i leczenie*, wraz z opisem obecnej Epidemji 1865/66 r., dla Lekarzy i oświeceńszej Publiczności napisane. Prenumerować można w mieszkaniu Autora Nro 1066*m* przy Placu Zielonym, oraz w księgarni M. *Glücksberga* Nro 411 przy ul: Krako:-Przedm:, po cenie kop: 75 za exemplarz. Po wyjściu dziełka, cena podwyższoną zostanie na rs. 1.

— Dowiadujemy się, iż P. H. *Glattstern*, b. współpracownik *Jutrzenki*, przygotowuje do druku dzieło swe, w języku Polskim, pod tytułem: „*Historja Powszechna Izraelitów od zamknięcia Pisma Świętego do obecnych czasów*".

— Wczoraj w Ćwiartce papieru, ujrzeliśmy znowu utalentowaną Artystkę naszą Panią Rakiewiczowę, która po kilkomiesięcznej chorobie, przed kilku dniami zaledwie, ukazała się w „Loży na operę." Publiczność powitała ją serdecznym pełnym spółczucia oklaskiem.

— Słyszeliśmy, że poranek muzykalny P. Leopolda *Szterling*, odbędzie się podobno dnia 4go Lutego r. b., o godzinie 1ej z południa, w Resursie Obywatelskiej.

— W tych dniach, na krótki czas wyjeżdża do Lwowa P. *Królikowski*, artysta naszej sceny; wystąpić tam zamierza w kilku rolach gościnnych.

— Odebrawszy na skutek rozporządzenia JW. Prezesa Trybunału Cywilnego w Warszawie, Akta po wyszłym z urzędowania Patronie *Sidorowiczu*, mam honor wezwać Osoby interesowane, ażeby po odbiór takowych do mojej Kancellarji, przy ulicy Podwale pod Nr 511 istniejącej, w jak najkrótszym czasie zgłosić się raczyły.— Wł: *Kudelski*, Patron.

— W zeszłą Środę wieczorem, na kolei żelaznej pod Łowiczem, konduktor pociągowy *Zakiewicz*, przez nieostrożność spadł i przez maszynę przejechany został. (D. War.)

— Zgubiony onegdaj *Wachlarz*, odebrać można w drukarni *Kurjera Warszawskiego*.

— Złożono w Redakcji *Kurjera Warszawskiego* od M. T. kop: 30 dla Cecylji *Sztern*, i kop: 30 dla Emilji *Jasińskiej* z trojgiem dzieci, na Starem-Mieście pod Nrem 48.— Od A. W. z L. kop: 75 dla *Jasińskiej*.

Wiadomości Zagraniczne.

AUSTRJA. *Wiedeń, 23go Stycznia*. Dziś część dworu cesarskiego i służba udała się już do Budy. O ile słychać JJ. CC. Moście w nadchodzący Poniedziałek przybędą do stolicy Węgierskiej.— „Daily Telegraph" utrzymuje, że w sferach urzędowych Wiedeńskich na serjo zajmują się kwestją odstąpienia Wenecji.—Profesor Dr Oppolcer zachorował na tyfus. (*Schl. Ztg.*)

FRANCJA. *Paryż, 21go Stycznia*. — Uroczystość otwarcia posiedzeń Ciała Prawodawczego odbyła się z zwykłym ceremonjałem. Zauważyć tylko należy, iż Cesarzewicz poraz pierwszy znajdował się obok swego ojca, po prawej stronie tronu; po lewej siedział Xiążę Napoleon, a na stopniach tronu Xiążę Lucjan Bonaparte oraz Xiądz Bonaparte w stroju duchownym. W loży Cesarskiej znajdowała się Xiężna Hohenzollern, a w trybunie dyplomatycznej widziano Posłów Cesarza Marokańskiego.—Radzie Stanu przedstawiony został projekt do prawa dotyczący technicznego wychowania. Ten rodzaj wychowania czyli nauki, która ma być udzieloną dzieciom i dorosłym płci obojej, łączyć będzie teorję sztuk i rzemiosł z praktyką oraz zastosowaniem do rolnictwa, przemysłu i handlu. — Budżet Państwa na r. 1866 ma być przedstawiony w tych dniach. — Podług zdania niektórych dzienników, mianowicie Niemieckich, mowa Cesarska nie najlepsze sprawiła wrażenie i nie odpowiedziała oczekiwaniom. Z tego powodu spodziewają się żywych rozpraw w Ciele Prawodawczem, mianowicie ze strony oppozycji.—Podczas ceremonji otwarcia posiedzeń Izb, Xiążę Metternich siedzący w trybunie dyplomatów, upuścił na dół kapelusz, co dało powód do ogólnego śmiechu. (*Ind. Bel.*)

GRECJA. *Ateny, 13go Stycznia*. — Ministrowie interpelowani w przedmiocie mniemanej interwencji mocarstw opiekuńczych, odpowiedzieli, że ani Król, ani rząd, ani Posłowie nic o tem nie wiedzą. (*N.P.Z.*)

Ostatnie Wiadomości.

Na posiedzeniu Ciała Prawodawczego dnia 25 b. m., przedstawiony został projekt budżetu na rok 1867. Obejmuje on w wydatkach zwyczajnych 1,524 miljony, w dochodach zwyczajnych 1,622 miljony.—Na budżet nadzwyczajny przekazano 88 miljonów, pozostaje zatem przewyżki w dochodach 10 miljonów. Bony skarbowe ograniczone są do 150 miljonów. — Podług telegramu z Madrytu z 24go b. m., Poseł Hiszpański z Lizbony doniósł, że Prim w 600 koni przybył do Barancos.—Z Tarragony zawiadamiają, że powstańcy pod wodzą Escobeda zostali pobici i rozproszeni. Depesza datowana tegoż dnia w wieczór, z Madrytu donosi, że Królowa powiła syna.— Wielka rada Berneńska dnia 24go wieczorem, po dwunastogodzinnych rozprawach, uchyliła 111 głosami przeciw 77, nateraz subwencję dla kolei żelaznej przez górę św. Gotarda. (Schl. Ztg.)

Szarada.

Wszystka choć zdala leży na świata przestworze,
Chociaż nas od niej dzielą i lądy i morze,
Wspólną nam niedogodność musi mieć koniecznie,
Że każda *druga pierwsza*, *trzecie drugie* wiecznie,
Czem tak jak u nas często nieznośną się staje,
Na to wciąż *czwarta trzecia* usłyszeć się daje.
(Zeszła Szarada: *Maraskino*.)

DYREKCJA
Dróg Żelaznych Warszawsko-Wiedeńskiej i Warszawsko-Bydgowskiej.

Na potrzeby Drogi Żelaznej Warszawsko-Bydgoskiej w roku bieżącym, ogłasza się niniejszem dostawa dwadzieścia tysięcy podkładów sosnowych, które w czterech partjach po pięć tysięcy sztuk do stacji tejże Drogi dostarczone być mają.

Osoby pragnące podjąć się powyższej dostawy, winny deklaracje opieczętowane z napisem „Deklaracja na dostawę podkładów dla Drogi Żelaznej Warszawsko-Bydgowskiej" przed dniem 31 Stycznia r. b. złożyć w biurze technicznem Dyrekcji w Warszawie, w którym to dniu otwarcie deklaracyj o godzinie 11 z rana w obecności submittentów nastąpi.

Warunki dostawy mogą być przejrzane w rzeczonym biurze technicznem oraz w kancellarjach Zawiadowców stacyj w Łowiczu, Kutnie, Włocławku i Aleksandrowie.

w Warszawie dnia 18 Stycznia 1866 r.

Hass.

Naczelnik Kancellarji, Findeisen (D. W.)

Są do sprzedania lub wydzierżawienia:

DOBRA ZIEMSKIE,

korzystnie położone w Gubernji Kijowskiej, w odległości od Kijowa i od rzeki Dniepr werst 32, a szosse Żytomierskiej werst 20, zawierające oprócz ziemi odłączonej już na własność włościan przeszło desiatyn 11,000 czyli morgów 22,000, w tem lasu rozmaitego blizko 17,000 morgów, a resztę łąki i pola orne, z których ostatnie mogą być wydzierżawione częściowo. Również są do nabycia lub wydzierżawienia oddzielne części ziemi od 1000 do 2000 mórg, zdatne do urządzenia Kolonji. Nadto znajduje się Dom gospodarski z ogrodem i stawem, 4 młyny wodne, 4 karczmy, gorzelnia, zabudowania ekonomiczne, inwentarz żywy i martwy etc. Bliższa wiadomość na Tłomackiem pod Nr 739a i b na 2iem piętrze w mieszkaniu naprzeciwko ulicy Przejazd. (1053)

Uprasza się Pana, który dnia 22 b. m. t. j. w Poniedziałek rano, żądał oszacowania kosztowności w magazynie jubilerskim *Hildebrandta*, przy ulicy Senatorskiej, aby w interesie własnym, raczył zgłosić się do tegoż magazynu. (1,304.)

Z dnia 17 na 18 b. m. skradziony został ze stajni, we wsi Prudzeniu, blisko stacji pocztowej Ceków Pow. Kaliskim **Wałach** wierzchowy, lat 8, wysoki cali 3, grubo płaski, ogon wyżej kolan ucięty równo, jasno-gniady z niewielką łysiną, 100 rs: nagrody temu, kto go wynajdzie i da znać właścicielowi Prudzin.—Sylwester Błociszewski. (1274.)

Ceny targowe głównych artykułów żywności na wczorajszym targu Piątkowym były następujące: Co do nabiału: Masła świeżego funt k. 40; solonego k. 30; Śmietany kwarta k. 30; Ser krowi k. 10; Twaróg k. 9; Jaj kopa k. 80.— Co do drobiu: Indyk rs. 2 k. 25; Indyczka rs. 1 kop. 35; Pularda k. 60; Kapłon rs. 1; Gęś tuczona rs. 1 k. 50; Gęś zwyczajna rs. 1; Kaczka karmiona k. 60.— Co do ogrodowizny, ta utrzymała się w cenie dawniejszej; Szparagów nie było prawie wcale; Nowalje inspektowe w ogóle były drogie. Ka tofli garniec k. $4\frac{1}{2}$.— Co do zwierzyny: Funt dzika k. 15; Szynki wędzonej z dzika k. 30; Sarna rs. 10; Zając rs. 1 k. 5; Jarząbek k. 50; Cietrzew' k. 75; Kwiczołów para k. 18; Kuropatw trudno było dostać, za parę żądano nadzwyczaj drogo, rs. 2 k. 25; Ryby pozostały w cenie dawniejszej.

Ceny Targowe Warszawskie. — Dnia 26 b. m. płacono: Za korzec pszenicy od rs. 5 kop. 10 do rs. 8 kop. 95; żyta od rs. 4 k. 80 do rs. 5 kop. —; owsa od rs. 2 kop. 10 do rs. 2 k. 17; gryki od rs. 3 k. 90 do rs. 4 kop. —; kartofli od rs. 1 k. 20 do rs. 1 k. 41.

Przyjechali do Warszawy: Boski Maurycy Ob: z Lipy; Dziewanowski Kaz: Ob: z Miłosny nr 601a; Karpiński Adam Ob: z Ostrołęki nr 421; Paprocki Klemens Ob: z Lublina nr 1626; Szczepanowski Karol Ob: z Józefowa nr 601; Szaniawski Wiktor Ob: z Przegalin nr 584.

Wyjechali: Kostecki Stan: Ob: do Łowicza; Kuczkowski Alex: Ob: do Biesłowic; Nakwaski Jan Ob: do Zabrodzia; Potworowski Kaz: Ob: do Konina; Skarzyński Edmund Ob: do Popowa; Zimirski Wład: Ob: do Stojadeł.

Przyjechali z Zagranicy: Potapenko Mikołaj z Bruxelli nr 634a; Xiążę Radziwił Maciej Ob: z Drezna nr 412

TEATR WIELKI.

Dziś, *Semiramida.* (Przez Artystów Włoskich. Abonament Lit: C Nr 15).— Jutro, *Modniarki.*

TEATR ROZMAITOŚCI.

Dziś, *Przysługa.*— *Marja Mulatka.*— Jutro, *Wujaszek całego świata.*— *Chłopi arystokraci.*

Jutro w Salach Redutowych 3cia MASKARADA, w czasie której o północy Widowiska w obu Teatrach.

Dolina Szwajcarska.— W Niedzielę dnia 28 b. m., Wielka Orkiestra grać będzie, oraz Illuminacja salonu, na wyłączny dochód P. Carles Bernard Fiegl, sławnego Tancerza, który wykona nowe Tańce na jednej nodze. Początek o godzinie 6ej. Cena: numerowane miejsce Kop: 50, nie numerowane Kop: 30. (1369).

Gabinet Aletoskopów.— W Sali Resursy Obywatelskiej od godziny 11ej rano do 9ej wieczór. Cena wejścia Kop: 50. Dzieci płacą połowę. (19,419).

Okowity próby 11, płacono dnia 24 b. m., za wiadro od rs. 2 kop. 42 do rs. 2 kop. $52\frac{3}{4}$; za garniec od rs. — k. 79 do rs. — kop. $82\frac{1}{2}$.

Kurs Giełdy Warszawskiej.— Dnia 27 Stycznia r. b.: za obligi skarbowe 100 rs. oprócz kuponu, żądają rs. 83 kop. 20, dają rs. — kop. —; za Listy zastawne 3go okresu oprócz kup: za 15 rs. żądają rs. 12 k. $48\frac{1}{6}$, dają rs. — kop. —; za Listy likwidacyjne, żądają rs. 79 k. 50, dają rs. — k. —; za nową Rossyjską pożyczkę premiową z roku 1865 (oprócz kup:) oryg: żądają rs 113 k. 75, dają rs. 113 k. 33; Metalliki Lutowe żądają rs. 100 kop. 50, dają rs. — kopiejek —; Metaliki Sierpniowe — żądają rs. 100 kopiejek —, dają rs. — kop. —; za Bilety Banku Cesarstwa, oprócz kuponu, żądają rs. 91 k. —, dają rs. — kop. —; za Akcje drogi żelaznej Warszawsko-Bydg: po rubli sr: 100, żądają rs. 66 k. 75, dają rs. 66 k. 50; za akcje Drogi żelaznej W.-W. za sztukę żądają rs. — k. —, dają rs. 75 k. 50; za akcje Głów: Tow: Rossyjsk: Dróg żelaznych żądają rs. — k. —, dają rs. 122 k. —; za akcje kolei żelaznej Warszawsko-Terespolskiej żądają rs. 103 kop. —, dają rs. 102 k. 25; za Obligacje cząstkowe z r. 1835 po złp. 500, dają rs. 102 k. —; za certyfikaty Banku na oblig: cząst: lit: A. po Złp. 300 dają rs. 51 k. —; lit: B. po Złp. 200 bez kuponu, dają rs. 27 k. — (z kuponami dają rubli srebrnych 34 kop. —); za dowody Kommis: Centr: Likwid: dają rubli srebrnych 6 kopiejek 45; za Pożyczkę Ros: 5tą z r. 1854 oprócz kuponu, żądają rs. 88 k. $55\frac{5}{8}$, dają rs. — kop. —; za oblig: Głów: Tow: Ros: dróg żelaz: po fran: 2,000, żądają rs. —, dają rs. 92 k. 50. Za Akcje Fabryczno-Łodzkie żądają rs. 100 k. 50, dają rs. 100 kop. — Pół imperjały rossyjskie płacono rs. 6 kop. 32. Dukaty hol. nowe płacono rs. 3 kop. 71. — Wartość kuponu bieżącego od obligów skarbo: rs. 1 kop. 30; od listów zastawnych kop. $5\frac{5}{8}$; od Listów likwidacyjnych k. $63\frac{1}{3}$; od 5tej Pożyczki Rossyjskiej z roku 1854 rs. 1 k. $44\frac{4}{9}$.

W Drukarni Kurjera Warszawskiego. — Za pozwoleniem Cenzury Rządowej.